

PLAN
O D N O W Y
W S I
Skrzynka

Lipiany grudzień 2015 rok

Spis treści

1. Charakterystyka miejscowości

2. Zasoby

3. Analiza SWOT

3.1. Szanse

3.2. Zagrożenia

3.3. Silne strony

3.4. Słabe strony

4. Główne kierunki rozwoju

4.1. Rozwój potencjału gospodarczego

4.2. Poprawa warunków życia mieszkańców – wzrost konkurencyjności wsi.

5. Planowane przedsięwzięcia

1. Charakterystyka miejscowości

Skrzynka- średniej wielkości wieś sołecka położona ok. 3 km na północ od Lipian przy drodze Lipiany - Brzesko, rozplanowana w terenie pofałdowanym, otoczona polami uprawnymi. Wieś o metryce średniowiecznej, wzmiankowana w źródłach w 1337 r.

W 1840 r. wieś należała do Ludwika Dudy, który był prawdopodobnie fundatorem założenia dworsko - parkowego. Na pocz. XX w. majątek przejęła rodzina Ramm. Według XIX-wiecznych przekazów kartograficznych wieś miała formę złożoną w typie słabo wykształconej wielodrożnicy, złożonej z trzech zespołów zabudowy. Główny układ ulicowy wytyczony wzdłuż drogi do Lipian, z zabudową rozmieszczoną głównie w części południowej. Pośrodku tego układu, po wschodniej stronie drogi, usytuowany był orientowany kościół, z przyległym od północy cmentarzem. Zespół folwarczny rozplanowany po zachodniej stronie opisanego układu, skomunikowany dwiema drogami o kompozycji zorientowanej na osi północ - południe. Podwórze gospodarcze miało kształt wydłużonego prostokąta, szczelnie zabudowane, zamknięte od północy budynkiem dworskim. Po północnej stronie podwórza założony był niewielki park, zaś po stronie wschodniej ogród oraz staw. Na zachód od zespołu folwarcznego, na niewielkim wzniesieniu, ulokowany był wiatrak. Trzeci układ kompozycyjny wytyczony był po południowej stronie zespołu folwarcznego. W tej części wsi zabudowa luźno rozmieszczona po obu stronach drogi, typologicznie zróżnicowana, zdominowana przez małe, 2-budynkowe zagrody. Wszystkie elementy pierwotnej kompozycji są czytelne, za wyjątkiem kościoła, który został wyburzony po 1945 r. ze śladami nagrobków, działka kościelna wygradzona częściowo zachowanym murem ceglany i obsadzona kasztanowcami. Drugi cmentarz usytuowany w południowej części wsi o czworobocznym założeniu (z dwiema, krzyżującymi się alejkami), rozkopany, z nielicznymi śladami historycznych nagrobków oraz dwiema, powojennymi mogiłami. Neogotycki dwór z 2 połowy XIX w. stanowi dominantę całego zespołu oraz element zabudowy o wartościach zabytkowych; dwór oddzielony od podwórza szpalerem lip. Park założony na planie niewielkiego prostokąta, krajobrazowy, wygradzony rzędownymi nasadzeniami i zamknięty od południa bryłą dworu. Drzewostan liściasty (dęby, kasztanowce, lipy), skromny, z dwoma pomnikowymi dębami. Po wojnie dawny zespół folwarczny został upaństwowiony i włączony w struktury PGR . Obiekty te przejęła Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa. Od tego czasu po likwidacji przedszkola mieszczącego się w parterze pałacu i wykwaterowaniu mieszkańców zajmujących piętro - budynek wraz z zabudowaniami popada w ruinę.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

I	Obiekt	Nr rej.	data	nr decyzji
	park	918	1980-12-02	KL. I. 5340/42/80
	dwór	33	2000-03-01	DZ-4200/49/99/2000

omentarze zabytkowe

ewangelicki	dawniej przykościelny (kościół zburzony)
ewangelicki	śródpolny

Obiekty wpisane do gminnej ewidencja obiektów zabytkowych

budynek gospodarczy w zespole folwarcznym
zespół folwarczny ze stodołą, stajnią
dom mieszkalny nr 12
dom mieszkalny nr 13
dawna szkoła nr 20
dom mieszkalny nr 14
budynek mieszkalny (dwojak) nr 18
budynek mieszkalny (chałupa) nr 22
dom Mieszkalny Nr 25
zagroda Nr 24
zagroda
zagroda

Dla ochrony cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowych obszarów w granicach gminy Lipiany, studium kierunków i zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy ustala objęcie ochroną prawną w formie zespołu przyrodniczo - krajobrazowych części obszarów wsi Skrzynka położonych przy jeziorze Wądół w ramach ustalonego w studium Zespołu Przyrodniczo Krajobrazowego nr 1 obejmującego jezioro Wądół z terenami przyległymi moreny czołowej z kulminacjami 80 - 96 m n.p.m. - tzw. potocznie Górkami Skrzynkowskimi. Na zachód od wsi na położone jest również Jezioro Skrzynkowskie.

2. Zasoby

Według danych ewidencji ludności na dzień 31 grudnia 2014 roku w Skrzynce zamieszkiwało 221 osób, zaś na dzień 31.07.2015 r. 215 osób, z czego 46 mieszkańców nie przekroczyło 18 lat, 133 jest w wieku produkcyjnym, a w wieku poprodukcyjnym jest 36 mieszkańców. Jak widać już na przestrzeni 7 miesięcy liczba mieszkańców zmalała o 2,7 % przy czym największy spadek odnotowano w grupie osób w wieku poprodukcyjnym - bo aż o 7,9 %.

Stan i strukturę demograficzną stałych mieszkańców miasta przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2014 r.		Stan na dzień 30.07.2015	
	liczba mieszkańców	%	liczba mieszkańców	%
Dzieci i młodzież do lat 18	48	21,72	46	21,40.
Ludność w wieku produkcyjnym	134	60,63	133	61,86
Ludność w wieku poprodukcyjnym	39	17,65	36	16,74
Razem	221	100	215	100

Podstawowa substancja mieszkaniowa wsi to stare jednorodzinne budynki mieszkalno-gospodarcze z obejściem gospodarskim. Z pozostałej zabudowy folwarcznej pozostały też szeregowe budynki mieszkalne wielorodzinne i wspólne budynki gospodarcze. Cała ta substancja wymaga znacznych nakładów remontowych. Dodatkowo zabudowę mieszkaniową uzupełniają dwa bloki mieszkalne 12 rodzinne, które również wymagają kompleksowej modernizacji. We wsi nie ma sieci kanalizacji sanitarnej ani oczyszczalni ścieków.

W obrębie wsi funkcjonuje 17 rolników indywidualnych. Średnia wielkość gospodarstwa w całej gminie Lipiany ha wynosi 11,197 ha.

We wsi zarejestrowanych jest 5 osób prowadzących własną działalność gospodarczą (pozarolniczą).

Staraniem społeczności lokalnej we wsi wybudowano systemem gospodarczym boisko wraz z placem zabaw.

Przez wieś przebiega droga powiatowa Lipiany Brzesko - stan jej jezdni jest dobry; naprawy wymagają chodniki. Pozostałe dwie drogi gminne:

- jedna do Pałacu w dobrym stanie,
- druga brukowo gruntowa, której stan wymaga pilnej przebudowy.

3. Analiza SWOT

3.1. Szanse

1. Wzrost społecznej i ekonomicznej świadomości społeczeństwa.
2. W miarę stabilna sytuacja gospodarcza w Polsce po wejściu do Unii Europejskiej
3. Wzrastające zaufanie inwestorów zagranicznych do Polski.
4. Możliwość korzystania z krajowych i zagranicznych źródeł finansowania
5. Ogólnokrajowe programy wspierające rozwój społeczno – gospodarczy wsi.
6. Rezerwy zdolności produkcyjnej w rolnictwie i przetwórstwie rolno spożywczym.
7. Korzystna oferta dla inwestorów krajowych i zagranicznych.
8. Członkostwo w Unii Europejskiej.
9. Bliskość miasta Szczecina
10. Znaczne walory i zasoby oraz dobry stan środowiska przyrodniczego.
11. Współpraca z sąsiednimi gminami i partnerami zagranicznymi.

3.2. Zagrożenia

1. Niekorzystna sytuacja w zakresie finansów publicznych.
2. Przekazywanie samorządom przez państwo coraz to nowych zadań bez pełnego zabezpieczenia środków finansowych.
3. Niekorzystna polityka podatkowa.
4. Drogie kredyty bankowe (wysokie oprocentowanie).
5. Pogorszenie się bezpieczeństwa publicznego oraz wzrost patologii społecznych.

6. Niski poziom finansowania sfery infrastruktury społecznej przez budżet państwa, co wpływa na wzrost obciążeń finansowych gmin w tym zakresie oraz pogorszenie się jakości świadczonych usług.
7. Wzrost regionalnych i gminnych zróżnicowań w warunkach życia mieszkańców, będących wynikiem różnej podatności adaptacyjnej struktur społeczno-gospodarczych poszczególnych regionów i gmin do warunków gospodarki rynkowej.
8. Utrzymujące się od dłuższego czasu wysokie bezrobocie strukturalne ze znaczną grupą długotrwale bezrobotnych .
9. Niski poziom rozwoju szeroko rozumianych usług dla ludności.

3.3. Silne strony

1. Położenie geograficzne wsi , przy drodze powiatowej Lipiany - Brzesko w odległości i 3 km od Lipian,
2. Korzystne warunki do uprawy zdrowej żywności.
3. Zabytki kultury - pałac i park dworski
4. Położony obok wsi rezerwat krajobrazowy Jeziora Wądół,
5. Wspomaganie przez samorząd terytorialny inicjatyw mieszkańców i organizacji pozarządowych.
6. Preferencje dla przyszłych inwestorów i pracodawców lokalnych
(wprowadzone uchwałą Rady Miejskiej).
7. Atrakcyjne ceny nieruchomości.
8. Wieża telefonii cyfrowej posadowiona we wsi. co zapewnia dobry dostęp sieci telefonii komórkowej.
9. Przynależność obszaru do LGD Stowarzyszenia Pojezierza Myśliborskiego.

3.4. Słabe strony

1. Wysoka stopa bezrobocia, szczególnie wśród ludzi młodych i kobiet oraz duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych..
2. Pogorszenie się bezpieczeństwa publicznego oraz wzrost zjawisk patologii społecznych: narkomanii, alkoholizmu i przestępczości wśród nieletnich..
3. Braki w systemie kanalizacji sanitarnej i oczyszczenia ścieków.
4. Rozdrobnienie gospodarstw rolnych.
5. Mała ilość punktów skupu płodów rolnych.
6. Brak punktów obsługi turystycznej.
7. Brak gospodarstw agroturystycznych.

4. **Główne kierunki rozwoju**

Stosownie do dotychczasowego charakteru wsi oraz posiadanych przez nią zasobów, jej rozwój planuje się w płaszczyznach:

- podniesienie standardu życia i pracy we wsi,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej,
- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych,
- rozwój tożsamości społeczności i zachowania dziedzictwa kulturowego.

4.1. **Rozwój potencjału gospodarczego**

Zadania z tego zakresu będą realizowane poprzez:

- 1/ odbudowę i wykorzystanie obiektu pałacu wraz z zabudowaniami gospodarczymi i zabytkowego parkiem dworskim i wykorzystanie go do celów gospodarczych,
- 2/ podniesienie wiedzy i przedsiębiorczości mieszkańców i udzielenie im pomocy w uruchamianiu samodzielnej działalności gospodarczej,
- 3/ przebudowę drogi gminnej ,
- 4/ budowę lokalnej oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej.

4.2. **Poprawa warunków życia mieszkańców – wzrost konkurencyjności wsi.**

Z uwagi na istniejące braki rozwojowe wsi , zadania z tego zakresu są znaczące i wymagać będą udziału wszystkich podmiotów działających na wsi jak i władz gminnych. .

Do podstawowych zadań należą tu:

- 1/ przebudowa i modernizacja gminnej drogi brukowej we wsi wraz ze zjazdem z drogi powiatowej
- 2/ modernizacja oświetlenia ulicznego,
- 3/ urządzenie boiska sportowego wraz z doposażeniem przyległego placu zabaw
- 4/ budowa lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną,
- 5/ aktywizacja działalności mieszkańców wsi poprzez uruchamianie działań podnoszących świadomość mieszkańców, ich integrację , w tym zwłaszcza w zakresie zachowania i krzewienia dziedzictwa kulturowego wsi.

5. *Planowane przedsięwzięcia*

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Szacunkowa wartość w PLN	Źródła finansowania			Termin realizacji w latach
			Budżet Gminy	Fundusze UE	Wkład mieszkańców	
1	Przebudowa drogi brukowo gruntowej we wsi na działach nr 82 i 73	310.000	112.747	197.253		2016-2018
2	Modernizacja oświetlenia	16.000	5.820	10.180		2018-2020
3	Urządzenie boiska sportowego wraz z wyposażeniem przyległego placu zabaw	60.000	18.000	38.178	3.822	2019-2020
4	Budowa lokalnej oczyszczalni Ścieków i sieci kanalizacyjnej	650.000	236.405	413.595		2018-2020
5	Działania aktywizujące społeczność wsi w zakresie	20.000	4.000	12.726	3.274	2016-2020
	R a z e m	1.055.000	376.972	670.932	7.096	

Wszystkie wyżej wymienione zadania będą mogły być realizowane niezależnie od siebie przez wszystkie podmioty działające we wsi Skrzyńka w zakładanym horyzoncie czasowym jedynie pod warunkiem zabezpieczenia możliwości ich sfinansowania.

Cała grupa podmiotów je realizujących, na czele z gminą Lipiany, Radą Sołecką wsi i jej mieszkańcami ma bowiem bardzo ograniczone możliwości finansowe i dlatego niezbędnym warunkiem jest pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowych, w tym przede wszystkim środków europejskich w ramach z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020.